

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА «КАРЛО БИЈЕЛИЦКИ»
25000 Сомбор
Краља Петра I 11
Број: 775/24
Датум: 16. октобар 2024. г.

ЗАПИСНИК
о извршеном надзору над стручним радом
стационарног библиотечног огранка у Дероњама
Народне библиотеке “Бранко Радичевић” у Оџацима

- Послато: 1. Народна библиотека “Бранко Радичевић”, Оџаци
2. Библиотека Матице српске, Нови Сад
3. Градска библиотека „Карло Бијелицки“ Сомбор

Записник
о извршеном надзору над стручним радом
стационарног библиотечног огранка у Дероњама
Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ у Оџацима

На основу члана 25 Закона о библиотечно-информационој делатности («Сл. гласник РС» бр. 52/2011), Решења о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечно-информационој делатности на територији АП Војводине («Сл. лист АПВ» бр. 27/2012) и одредаба Упутства о начину вршења надзора над стручним радом у библиотекама («Сл. гласник РС» бр. 7/2013), Радмила Лазаревић, дипломирани библиотекар Матичног одељења Градске библиотеке «Карло Бијелички» у Сомбору, извршила је надзор над стручним радом стационарног библиотечног огранка у Дероњама Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ у Оџацима, 15. октобра 2024. године. Надзору су присуствовале Драгана Стојилковић Вукашиновић, школски библиотекар, библиотекар у огранку Оливера Николић и Биљана Златковић, директор Библиотеке.

Приликом вршења надзора сагледавају се:

- 1) Услови за обављање делатности библиотеке: простор, библиотечка опрема (намештај), техничка опрема, телекомуникациона и рачунарска опрема;
- 2) Ресурси за рад библиотеке: библиотечно-информациони стручњаци и колекције библиотечно-информационе грађе и извора;
- 3) Стручни рад на набавци, обради, смештају и заштити, коришћењу, евиденцији, ревизији и отпису библиотечно-информационе грађе и извора, вођењу статистике, популаризацији библиотечких услуга и колекција, пре свега књиге и читања, издавању публикација, стручном усавршавању и континуираном образовању особља.

Услови, ресурси и стручни рад у библиотеци процењују се у односу на важеће законске прописе, подзаконска акта, правилнике, упутства, међународне и националне стандарде којима се регулише рад одређеног типа библиотека у Републици Србији.

КАДАР

По последњем попису становништва у Дероњама живи 2106 становника. Библиотека је отворена за ученике сваког радног дана од 8 до 15 часова, а радно време истакнуто је на вратима.

У библиотеци ради, врло успешно, Оливера Николић, по звању школски библиотекар. Колегиница има положен стручни испит и има 20 година радног стажа.

Школска библиотека и огранак Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ из Оџака годинама су спојене и деле простор за рад што има својих предности, али и мана.

ПРОСТОР И ОПРЕМА

Библиотека је смештена на спрату у малој, али уредној просторији од 37м². Преградним зидом простор за фонд је одвојен од радног простора за библиотекарке. Овај простор има доста природне светлости, а у зимском периоду, као и целу школу, греје централно грејање.

У делу просторије где је смештен фонд налазе се полице са књигама и два радна стола са 4 читалачка места. Књижни фонд је смештен на 120 м отворених, једностраних и двостраних полица које су прилагођене висини ученика.

У одвојеном делу просторије се налази радни сто библиотекара.

Библиотека није доступна особама са инвалидитетом јер се налази на спрату.

Од техничке и рачунарске опреме библиотека има телевизор, компјутер, скенер и DVD. Школа је покривена интернетом. Вајфај је у библиотеци шифрован и деца немају приступ шифри.

БИБЛИОТЕЧКЕ КОЛЕКЦИЈЕ

По инвентару огранак располаже књижним фондом од 5200 јединица (2,5 књиге по становнику). Стваран број књига је приближан том броју. Фонд је уредан и добро структуриран: лектире, белетристика, референсна литература и стручне књиге. Издвојене су лектире, затим референсна и стручна литература која је сложена по UDK.

Од серијских публикација у огранку се може читати Црквено звонце и Пољопривредник, али се они не инвентаришу. Некњижне грађе нема.

ПРИКУПЉАЊЕ, ОБРАДА, СМЕШТАЈ И КОРИШЋЕЊЕ ГРАЂЕ

Прошле године огранак је приновио 146 књига, а ове, до сада, 57. Можемо рећи да је набавка солидна. Књиге се, великим делом набављају путем редовног годишњег откупа Министарства културе.

Књиге су уредно физички обрађене: печатирани, означене инвентарским и UDK бројем и опремљене картоном књиге. Обрада библиотечке грађе је централизована у Оџацима и ради се у програму WINISIS од 2007. године. Лисни каталози су затворени, али се књига инвентара води и ручно. У огранку нема лисних каталога, али је електронска база доступна на рачунару колегинице Николић.

Књиге су на полицама смештене по интерном распореду библиотекара и налазе се у слободном приступу. Издвојена је домаћа књижевност, страна књижевност, лектире, стручна литература и референсна збирка. Фонд школске библиотеке и огранка није раздвојен.

Сви ученици и наставници су чланови овог огранка као и становници места који то желе. Чланство је бесплатно. Евидентирају се задужења и раздужења корисника помоћу картона књиге и картона читалаца, дневна циркулација грађе се сабира на дневном, месечном и годишњем нивоу. Прошле године у библиотеку је било учлањен 161 корисник. Они су позајмили 2056 књига, од тога 1385 књига за децу (0,4 обрт фонда). Такође се води евиденција посете корисника библиотеци.

РЕВИЗИЈА ФОНДА И ОТПИС ГРАЂЕ

Ревизија и отпис дотрајале грађе у овој библиотеци су рађени пре неколико година по свим прописима и правилима.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Активности библиотеке огледају се у обележавању важних датума који су везани за књигу и читање као и у пружању помоћи ђацима у читању. Национални дан књиге обележава се манифестацијом „Читајмо гласно“ у којој редовно учествују библиотекарке са ученицима.

Закључак и предлог мера за побољшање рада

Стационарни библиотечки огранак у Дeroњама одликује добро структурисан фонд, уређен и обрађен у складу са прописима. Важно је поменути и добар рад библиотекара који својом сусретљивошћу и ангажовањем свакодневно доприноси библиотечној делатности.

Библиотека ради сваког радног дана од 8 до 15 часова, а активности којима се промовише књига и читање саставни су делови рада библиотекара. Простор у којој се налази је максимално уредан, али мали. Класичан читаонички простор не постоји, али направљен је простор за читање јер су у просторију убачена 2 стола за кориснике са 4 места за седење.

Овај простор теже је доступан старијим читаоцима, па је они ређе и користе.

Дневне евиденције и статистике о броју позајмљених књига редовно се воде. Поред броја позајмљених књига евидентирају се и посете корисника. Библиотечка статистика важан је сегмент рада једне библиотеке. Подаци су потребни да би се правилно попунио извештај о годишњем раду библиотеке у електронској бази Мрежа библиотека Србије (МБС) чији је центар у Народној библиотеци Србије. Ови подаци предају се једном годишње Републичком заводу за статистику.

Набавка књига је у складу са могућностима, солидна, али континуирана. Приликом куповине нових књига део средстава може се искористити за куповину публикација на страним језицима, а нарочито на Ромском језику јер у месту има велики проценат Рома.

Грађа је уредно пописана у инвентарним књигама, али и у електронској бази јер је обрада библиотечке грађе у свим огранцима Оџачке библиотеке аутоматизована.

Приликом уређивања библиотеке и организовања њеног рада, требало би се руководити важећим националним стандардима објављеним у „Сл. гласнику РС“ бр. 39/2013, под називом **Правилник о националним стандардима за обављање библиотечно-информационе делатности.**

Израда електронских каталога требало би да се заснива по *Закону о библиотечно-информационој делатности („Сл. гласник РС“ бр. 52/2011)* на примени јединствених информационо-комуникационих технологија и јединствене програмске платформе, а обрада грађе на примени јединствених каталошко-библиографских правила. Софтвер за обраду грађе мора испуњавати ове услове, а особа која ради на обради грађе мора, у том случају, бити обучени библиотекар.

Поред националних прописа, у раду библиотеке пожељно је користити и међународна акта која се тичу школских библиотека, а доноси их IFLA (документи с могу наћи на сајту ове организације, а нека и на сајту Библиотекарског друштва Србије).

Ревизија и отпис грађе овде се редовно раде по свим прописима и стандардима.

Библиотечку ревизију регулишу следећи правни приписи:

1. **Закон о библиотечно-информационој делатности („Сл. гласник РС“ бр.52/2011) у члану 42 и**
2. **Правилник о инвентарисању, обради, ревизији и отпису библиотечно-информационе грађе и извора, као и о вођењу евиденције о библиотечно-информационој грађи и изворима („Сл. гласник РС бр. 47/2013) од члана 29 до краја.**